

Посадова інструкція практичного психолога

№ _____

(реєстраційний номер документа)

1. Загальні положення

1.1. Ця посадова інструкція визначає функціональні обов'язки, права та відповідальність практичного психолога загальноосвітнього навчального закладу.

1.2. Практичний психолог у національній системі професійної класифікації належить до професійної групи «Професіонали», а за своїм статусом у системі освіти — до педагогічних працівників.

1.3. Призначення на посаду та звільнення з посади практичного психолога здійснюється начальником міського управління освіти (іншого відповідного органу) за погодженням з районним (міським) навчально-методичним кабінетом (центром) психологічної служби системи освіти (або з методистом з психологічної служби районного (міського) методичного кабінету).

1.4. Адміністративно підпорядковується керівнику загальноосвітнього навчального закладу, а в частині науково-методичного забезпечення діяльності психологічної служби — районному (міському) методичному кабінету (центру) психологічної служби (або методисту з психологічної служби).

1.5. Документи, якими керується у роботі практичний психолог: Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», Положенням про психологічну службу системи освіти України, іншими відповідними нормативно-правовими актами, наказами органів управління освітою всіх рівнів, етичним кодексом психолога, Статутом (Положенням) закладу, наказами та розпорядженнями керівника закладу, Положенням про психологічний кабінет навчального закладу, Правилами і нормами охорони праці, пожежної безпеки, внутрішнього трудового розпорядку, цією посадовою інструкцією.

1.6. Мета діяльності — психологічне забезпечення та підвищення ефективності педагогічного процесу, захист психічного здоров'я і соціального благополуччя усіх його учасників, у зв'язку з чим практичний психолог виконує такі основні функції:

1.6.1. участь у навчально-виховному процесі для забезпечення всебічного індивідуального розвитку учнів, збереження їхнього повноцінного психічного здоров'я;

1.6.2. психолого-педагогічна діагностика готовності учнів до навчання, сприяння їхній адаптації до умов навчально-виховного процесу з врахуванням їхнього рівня психічного розвитку;

1.6.3. розробка та впровадження розвивальних, корекційних програм навчально-виховної діяльності з урахуванням індивідуальних особливостей учнів;

1.6.4. сприяння вибору учнями професій з урахуванням їхніх ціннісних орієнтацій, здібностей, життєвих планів і можливостей;

1.6.5. психологічна діагностика і психолого-педагогічна корекція девіантної поведінки учнів;

1.6.6. формування психологічної культури учнів, педагогів, батьків або осіб, які їх замінюють; консультування з питань психології, її практичного використання в організації навчально-виховного процесу.

1.6.7. Робоче місце практичного психолога знаходиться в окремому приміщенні (кабінеті), забезпеченому необхідними матеріальними та методичними засобами (посібниками) для проведення

організаційно-методичної, психодіагностичної, консультаційної корекційно-відновлювальної та розвивальної роботи.

1.7. Оригінал цієї посадової інструкції зберігається у відділі кадрів закладу (секретаря), копія — у практичного психолога.

1.8. У разі перерозподілу обов'язків між працівниками закладу та зміну відповідних нормативно-правових актах до цієї посадової інструкції наказом керівника закладу можуть бути внесені зміни або доповнення відповідно до законодавства.

2. Завдання та обов'язки

Практичний психолог виконує такі функціональні завдання та обов'язки:

1.1. Бере участь у здійсненні освітньої, виховної роботи, спрямованої на забезпечення всебічного індивідуального розвитку учнів, збереження їхнього повноцінного психічного здоров'я.

1.2. Консультує керівників та інших працівників закладу з питань практичного використання психології в організації навчально-виховного процесу.

1.3. Проводить психолого-педагогічну діагностику готовності учнів до навчання та сприяє їхній адаптації до нових умов навчально-виховного процесу, допомагає у виборі навчального закладу згідно з рівнем психічного розвитку.

1.4. Розробляє та впроваджує розвивальні, корекційні програми навчально-виховної діяльності з урахуванням індивідуальних, гендерних, вікових, інших особливостей учнів.

1.5. Сприяє пошуку, відбору, розвитку обдарованих учнів, та вибору учнями професій з урахуванням їхніх ціннісних орієнтацій, здібностей, життєвих планів і можливостей, готує учнів до свідомого життя.

1.6. Здійснює превентивне виховання, профілактику злочинності, алкоголізму і наркоманії, інших залежностей і шкідливих звичок серед підлітків.

1.7. Виявляє і обстежує учнів, які потребують психічної корекції та психорегуляції, надає їм психолого-педагогічну підтримку.

1.8. Формує психологічну культуру учнів, педагогів, батьків або осіб, які їх замінюють, консультує з питань психології, її практичного використання в організації навчально-виховного процесу.

1.9. Стверджує настановами й особистим прикладом повагу до принципів загальнолюдської моралі, батьків, жінки, культурно-національних, духовних цінностей України, країни походження, дбайливе ставлення до навколишнього середовища.

1.10. Готує вихованців, учнів до життя в дусі взаєморозуміння, миру, злагоди між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами.

1.11. Захищає учнів від будь-яких форм фізичного або психічного насильства.

1.12. Пропагує здоровий спосіб життя.

1.13. Проводить психологічну експертизу й психолого-педагогічну корекцію асоціальної поведінки, психологічну реабілітацію неповнолітніх, а також соціально-психологічні та соціологічні дослідження (зокрема моніторингові), виходячи з актуальних потреб закладу.

1.14. Веде облік своєї роботи та оформляє робочу документацію, подає у встановлені терміни необхідну звітну документацію керівництву закладу, навчально-методичному центру психологічної служби та іншим доречним органам.

1.15. Постійно вдосконалює свій професійний рівень, загальну культуру.

1.16. Бере участь у науково-практичних конференціях, семінарах різного рівня та у заходах, що їх організують районний (міський) навчально— методичний кабінет (центр) психологічної служби.

3. Права

Практичний психолог має право:

1.17. Брати участь в управлінні закладом у порядку, визначеному його Статутом (Положенням).

1.18. Вносити пропозиції керівництву закладу з питань підвищення ефективності діяльності психологічної служби закладу.

1.19. Визначати зміст своєї діяльності та вибір пріоритетних напрямів роботи з урахуванням відповідних державних норм і стандартів, рекомендацій відповідних навчально-методичних центрів психологічної служби.

1.20. Вільно вибирати і використовувати методики навчання і виховання, навчальні посібники і матеріали, підручники, методи оцінки знань учнів.

1.21. Періодично підвищувати свою кваліфікацію у встановлені терміни.

1.22. Проходити атестацію у встановленому порядку та отримувати (підтверджувати) відповідну кваліфікаційну категорію за її результатами.

1.23. Відмовлятися від виконання розпоряджень адміністрації закладу у випадках, якщо ці розпорядження суперечать професійно-етичним принципам, завданням та функціональним обов'язкам практичного психолога.

1.24. Захищати свою професійну честь і гідність.

1.25. Ознайомлюватися зі скаргами та іншими документами, які містять оцінку його роботи, давати на них пояснення.

1.26. Проходити періодичне безкоштовне медичне обстеження.

4. Відповідальність

1.26. Практичний психолог відповідальний за:

1.27.1. Незбереження професійної таємниці та неправомірне поширення відомостей, отриманих у результаті діагностичної та консультативної роботи.

1.27.2. Недотримання педагогічної етики та етичного кодексу психолога, неповагу до учня.

1.27.3. Невиконання наказів і розпоряджень керівника закладу, органів управління освітою.

1.27.4. Неякісне виконання своїх посадових обов'язків, заподіяння шкоди життю і здоров'ю учнів під час виконання своїх посадових обов'язків.

1.27.5. Використання своїх знань, становища, методів та їх програмного забезпечення з метою фізичного чи психічного насильства, маніпулювання.

1.27.6. Заподіяння навчальному закладу чи учасникам навчально-виховного процесу матеріальної шкоди або інших збитків зі своєї провини у порядку та межах, встановлених чинним законодавством.

1.27.7. Недотримання правил і норм охорони праці, пожежної безпеки, внутрішнього трудового розпорядку закладу.

1.27. Оцінювання роботи практичного психолога здійснює керівник закладу (або його заступник, інший керівник) з врахуванням повноти, якості та своєчасності виконання ним своїх посадових обов'язків.

5. Повинен знати

Практичний психолог повинен знати:

1.28. Конституцію України, Закони України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», Декларацію прав людини, Конвенції про права дитини, інші законодавчі та нормативно-правові акти з питань навчання і виховання, діяльності відповідних освітніх закладів та їх психологічних служб;

1.29. етичний кодекс психолога;

1.30. знання в обсязі вищої освіти зі спеціальності «Практична психологія» («Психологія»);

1.31. загальну, соціальну, педагогічну, вікову психологію, психологію особистості;

1.32. загальну педагогіку;

1.33. основи дефектології, сексології, профорієнтації і психології праці, психодіагностики, психопрофілактики, психотерапії, психогігієни;

1.34. форми, методи, засоби ефективного навчання і виховання, діагностики й корекції психічного розвитку дитини;

1.35. програмно-методичні матеріали й документи щодо обсягу, рівня освіти дітей, вимоги до нормативного забезпечення навчально-виховного процесу;

1.36. індивідуальні характеристики учнів, соціальні, культурні, психологічні та інші умови їхнього навчання і виховання;

1.37. основні напрями й перспективи розвитку освіти, психолого-педагогічної науки;

1.38. сучасні інформаційно-комунікаційні технології, відповідні програмні засоби;

1.39. державну мову відповідно до чинного законодавства про мови в Україні;

1.40. правила і норми охорони праці та пожежної безпеки.

6. Кваліфікаційні вимоги

До практичного психолога встановлюються такі кваліфікаційні вимоги:

1.41. Практичний психолог вищої категорії: повна вища освіта відповідного напрямку підготовки (магістр, спеціаліст). Підвищення кваліфікації. Проходження атестації у встановленому порядку. Стаж роботи за фахом — не менше 8 років, зокрема за професією практичного психолога — не менше 5 років.

1.42. Практичний психолог I категорії: повна вища освіта відповідного напрямку підготовки (магістр, спеціаліст). Підвищення кваліфікації. Проходження атестації у встановленому порядку.

Стаж роботи за фахом — не менше 5 років, зокрема за професією практичного психолога — не менше 3 років.

1.43. Практичний психолог II категорії: повна вища освіта відповідного напрямку підготовки (магістр, спеціаліст). Підвищення кваліфікації. Проходження атестації у встановленому порядку. Стаж роботи за фахом — не менше 3 років, зокрема за професією практичного психолога — не менше 1 року.

1.44. Практичний психолог: повна вища освіта відповідного напрямку підготовки (магістр, спеціаліст) без вимог до стажу роботи.

7. Взаємовідносини (зв'язки) за посадою

Для виконання обов'язків та реалізації своїх прав практичний психолог взаємодіє (контактує) з:

1.46. усіма учасниками навчально-виховного процесу у закладі: учнями, педагогічними працівниками, психологом, бібліотекарем, іншими спеціалістами, керівниками, батьками або особами, які їх замінюють;

1.47. співробітниками районного (міського) навчально-методичного кабінету (центру) психологічної служби системи освіти;

1.48. у встановленому порядку з представниками інших доречних установ і організацій з питань підвищення своєї кваліфікації, обміну досвідом роботи тощо.

Заступник керівника закладу:

_____ «__» _____ р.
(підпис) (прізвище, ініціали)

Погоджено:

Керівник (методист) районного (міського)
навчально-методичного кабінету (центру)
психологічної служби

_____ «__» _____ р.
(підпис) (прізвище, ініціали)

З інструкцією ознайомлений:

_____ «__» _____ р.
(підпис) (прізвище, ініціали)